

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

XIII. évfolyam 13. szám
2010. július 16.

Gabona és Ipari Növények

XIII. évfolyam 13. szám

2010. 27. hét

Megjelenik kéthetente

Felelős szerkesztő:

Dr. Stummer Ildikó

Készítette:

Dr. Molnár Zsuzsa

molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Pájtli Péter

pajtli.peter@aki.gov.hu

Kiadja:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci Árinformációs Rendszer

H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.

Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944

Telefon: (06 1) 476-6093

Fax: (06 1) 217-8111

www.aki.gov.hu

aki@aki.gov.hu

https://pair.aki.gov.hu

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi, Élőállat és Hús, Zöldség, Gyümölcs és Bor, Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt

Telefon: (06 1) 476-3064

TARTALOMJEGYZÉK

GABONAPIACI JELENTÉS.....	3
A gabonafélék termelői ára.....	7
A gabonafélék jegyzése.....	9
A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára.....	14
A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára.....	14
Külpiaci információk.....	15
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	20
Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén.....	23
A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozói értékesítési átlagára	26
A nyers növényolajok ára és jegyzése.....	26

GABONAPIACI JELENTÉS

- Az európai és orosz terméskorrekciók hatására erőteljes áremelkedés kezdődött a nemzetközi árutőzsdéken. A párizsi árutőzsdén tonnánként 25-30 euróval nőttek a búza, 13-20 euróval a kukorica legközelebbi terminusokra szóló jegyzései, a chicagói árutőzsdén a búza idei jegyzései 23-37 dollárral, a kukoricáé tonnánként 7-8 dollárral emelkedtek.
- A nemzetközi gabonatermészeléssel kapcsolatos aggodalmak a Budapesti Értéktőzsde jegyzéseire is hatottak, amelyeket a pesszimista hazai várakozások erősítettek. Az eurobúza és az ótermésű kukorica határidős ára is megközelítette a 42 ezer Ft/tonna szintet.
- Magyarországon a gabonafélék termelői árának emelkedése miatt várhatóan a gabona alapú termékek és a takarmánytápok feldolgozóinak értékesítési ára is nő a közeljövőben.
- Az MgSzH jelentése szerint július 12-ig 600,1 ezer tonna árpát, 517,3 ezer tonna őszi búzát, 3,3 ezer tonna rozsot, 22,5 ezer tonna tritikálét, 20,4 ezer tonna tavaszi árpát, 0,6 ezer tonna zabot takarítottak be Magyarországon.
- Magyarország 465 ezer tonna gabonát ajánlott fel a 2009/2010. intervenciós időszakban, az uniós szinten felajánlott mennyiség 8%-át.

Nemzetközi határidős jegyzések

Rég nem látott áremelkedés indult a nemzetközi tőzsdéken július elején. A „rally” a romló európai és orosz gabonatermés kilátásokkal magyarázható. A Strategie Grains a korábbi 133 millióról 129,5 millió tonnára korrigálta az idei uniós búzatermést, ami elmarad az előző évi 129,8 millió tonnától is. A várható árpatermést a korábbi becsléshez képest 1,5 millió tonnával 54,1 millió tonnára, a kukoricatermést 58,3 millióról 58,1 millió tonnára csökkentette az intézet. Oroszországban a száraz időjárás miatt a minisztérium az idén másodszor is lefelé módosította az ország várható gabonatermését, amely a jelenlegi várakozások szerint 85 millió tonna lehet a korábban becsült 88-90 millió tonnával és az előző évi 97 millió tonnával szemben. Az új előrejelzések hatására a párizsi árutőzsdén tonnánként 25-30 euróval nőttek a búza, 13-20 euróval a kukorica legközelebbi terminusokra szóló jegyzései (7-8. ábra) július közepére a hónap elejéhez képest. A chicagói árutőzsdén a búza idei jegyzései 23-37 dollárral 200-230 dollárra emelkedtek, ami 13 havi csúcsot jelent (5. ábra). A kukorica idei lejáratokra szóló határidős árai már június utolsó napjaiban megugrottak (6. ábra), miután az USDA közzétette a kukorica vetésterületre vonatkozó friss adatait. Ezek szerint az USA-ban a vártnál lényegesen kisebb a növény idei termőterülete.

Hazai helyzet

Az MgSzH jelentése szerint július 12-ig Magyarországon az őszi árpa területének 87%-áról kb. 600 ezer tonna termést takarítottak be. A hátramaradt 24 ezer hektár egy részét – a terület megközelíthetlensége, illetve az állomány károsodása miatt – várhatóan nem aratják le. Az őszi búza a betakarítható terület 12%-ról került le a jelentés idején. A búza betakarítható területe 50 ezer hektárral kevesebb, mint a 2009 őszi vetésterület. A nehéz megközelítés, illetve a minőségi problémák következtében az aratás végén még a jelenlegi 1,018 millió hektárnál is kisebb lehet a betakarított terület nagysága.

Szintén július 12-én készítettek részletes kimutatást a vízzel borított, átnedvesedett és a kipusztult területek nagyságáról. Ezek alapján az összes szántóterületből 76,6 ezer hektár állt még vízborítás alatt (23,4 ezer ha őszi búza, 4,5 ezer hektár őszi káposztarepce, 13,8 ezer ha kukorica, 8,7 ezer hektár napraforgó), közel 4 ezer hektáron volt árvíz és 106,5 ezer hektáron pusztult ki valamilyen kultúra a vízborítás miatt (36,5 ezer hektár őszi búza, 13,8 ezer hektár őszi káposztarepce, 14,4 ezer hektár napraforgó, 19,4 ezer hektár kukorica). Több ezer hektár őszi búza semmisült meg Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, Csongrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben. A termés kiesés következtében az őszi búza ideji kibocsátása várhatóan nem éri el a 4 millió tonnát. A hazai szükséglet ebből a mennyiségből bőven fedezhető, és exportálható felesleg is marad.

A nemzetközi gabonatermésrel kapcsolatos aggodalmak a Budapesti Értéktőzsde jegyzéseire is hatottak, amelyeket a pesszimista hazai várakozások erősítettek. Az árupiaci szekcióban a gabonafélék jegyzései erőteljes növekedéssel reagáltak a nemzetközi és hazai eseményekre. Nemcsak a termés mennyiségével, hanem a termés minőségével kapcsolatos aggodalmak is tükröződtek a jegyzések alakulásán. Az eurobúza augusztusi, szeptemberi és decemberi határidős ára tovább emelkedett a 26-27. héten (3. ábra), július közepén megközelítette a tonnánkénti 42 ezer forintot. Az ótermesű takarmánykukorica tőzsdei ára (szeptemberi lejárat) szintén 42 ezer forint közelében járt július közepén, és az újterméssel is magasabb áron, 38 ezer forint körül kereskedtek (4. ábra).

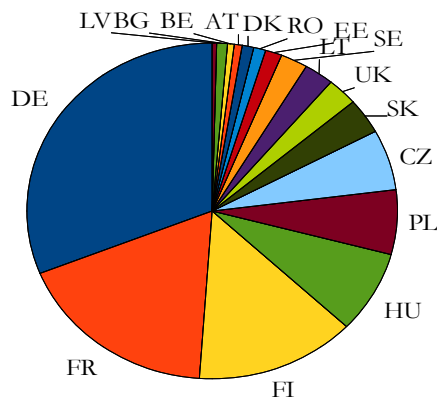
Látványosan, tonnánként 4 ezer forinttal nőtt a takarmánykukorica termelői ára júniusban májushoz képest. Az étkezési és a takarmánybúza ára is emelkedett, a takarmányárpáé azonban tovább csökkent júniusban (1-2. ábrák). Július első hetében (27. hét) ellenben már az árpát is az egy héttel korábbihoz képest tonnánként 2 ezer forinttal magasabb áron értékesítették a gazdálkodók (1-2. táblázat). Az ideji gabonatermés mennyisége és minősége körüli bizonytalanság a következő hetekben is árfelhajtó hatású lehet.

Az alapanyag árának emelkedése következtében a malmok és a takarmánygyártók is az árak emelését helyezték kilátásba. Bár a gabonaalapú termékek feldolgozói értékesítési ára alig változott még júniusban májushoz viszonyítva (9-12. ábra), a következő hetekben, hónapokban realizálódhat a malmok által előrevetített kilónkénti 10-11 forintos áremelés. A takarmánytápok esetében 2-6%-os áremelkedés várható Magyarországon.

Intervenció

Az Európai Unióban közel 6 millió tonna gabonát ajánlottak fel a 2010. május végén zárult intervenció időszakban, amelyből 5,6 millió tonna árpa volt. A legnagyobb mennyiségben Németország részéről érkezett felajánlás (1,8 millió tonna), azt követte Franciaország (1 millió tonna) és Finnország (0,8 millió tonna). Magyarország a korábbi hatodik helyről a negyedikre zárkózott fel 465 ezer tonnát meghaladó felajánlással (312 ezer tonna árpa, 153 ezer tonna búza). A következő intervenció időszakban további korlátozások lépnek életbe. Árpát egyáltalán nem lehet már intervenció célra értékesíteni, illetve a búza felajánlható mennyiségét is várhatóan korlátozzák.

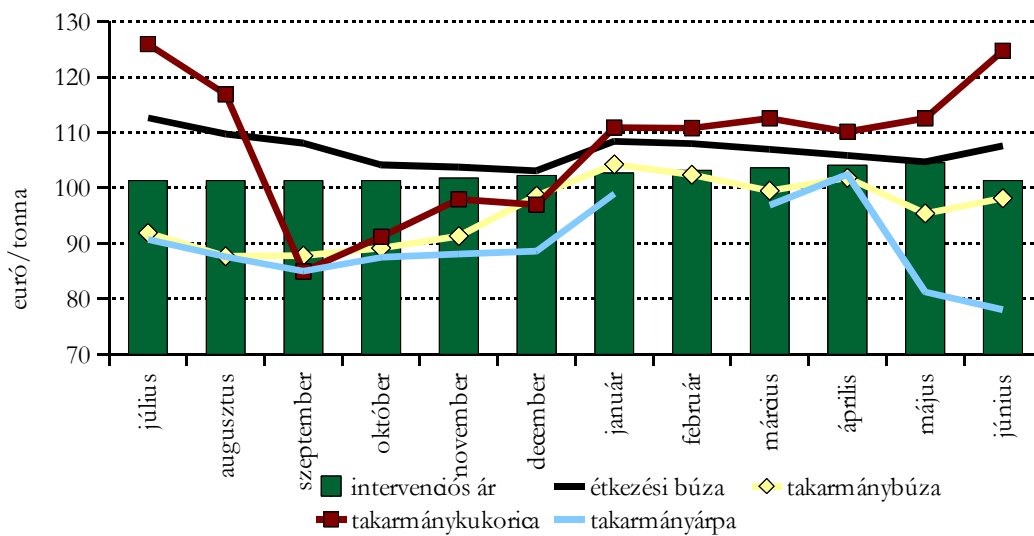
A tagországok részesedése a gabonaintervencióból a 2009/2010. gazdasági évben

Forrás: EU Bizottság

A gabonafélék közül a takarmánykukorica termelői ára a 2009/2010. gazdasági év második felében tonnánként már több ezer forinttal haladta meg az intervenció árszintet, a különbség júniusban 6,5 ezer forintra nőtt. Az étkezési búza termelői ára az előző terménynél kisebb mértékben múlta felül az intervenció árszintet, a takarmánybúzáé pedig végig alatta maradt. A takarmányárpa romló piaci megítélését valamelyest ellensúlyozta, hogy intervencióra kedvezőbb ár, ugyanakkor hosszabb kifizetési idő és letét mellett lehetett értékesíteni a terményt. Az alacsony piaci árak miatt az előző évi termés jelentős része (közel fele) került intervenció raktárakba.

A gabonafélék termelői és intervenciós ára, 2009/2010. gazdasági év

Forrás: AKI PÁIR, MNB

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat

A gabonafélék termelői ára származási hely* szerint (27. hét)

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely*			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2010. 26. hét	2010. 27. hét	2010. 27. hét/ 2010. 26. hét (%)
Étkezési	tonna	912,60	1 281,87	-	2 158,86	2 210,71	102,40
búza	Ft/tonna	28 117,52	33 741,33	-	30 191,90	31 388,61	103,96
Takarmány-	tonna	-	824,15	-	-	1 029,24	-
búza	Ft/tonna	-	26 412,42	-	-	26 583,30	-
Takarmány-	tonna	-	-	-	2 473,68	10 852,91	438,74
kukorica	Ft/tonna	-	-	-	36 891,43	33 809,45	91,65
Takarmány-	tonna	2 410,25	1 671,30	-	1 223,99	4 081,55	333,46
árpa	Ft/tonna	24 211,79	22 862,84	-	21 537,87	23 659,43	109,85

* Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

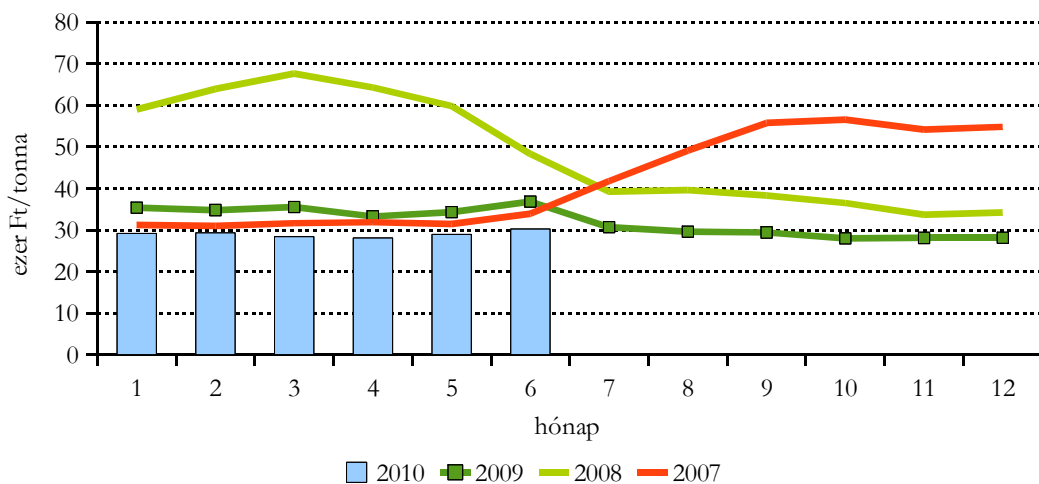
A gabonafélék országos termelői ára

Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2009. 27. hét	2010. 26. hét	2010. 27. hét	2010. 27. hét/ 2009. 27. hét (%)	2010. 27. hét/ 2010. 26. hét (%)
Étkezési	tonna	16 056,93	2 158,86	2 210,71	13,77	102,40
búza	Ft/tonna	35 777,76	30 191,90	31 388,61	87,73	103,96
Takarmány-	tonna	659,70	-	1 029,24	156,02	-
búza	Ft/tonna	27 631,73	-	26 583,30	96,21	-
Takarmány-	tonna	2 331,67	2 473,68	10 852,91	465,46	438,74
kukorica	Ft/tonna	38 001,74	36 891,43	33 809,45	88,97	91,65
Takarmány-	tonna	3 405,64	1 223,99	4 081,55	119,85	333,46
árpa	Ft/tonna	25 396,02	21 537,87	23 659,43	93,16	109,85

Forrás: AKI PÁIR

1. ábra

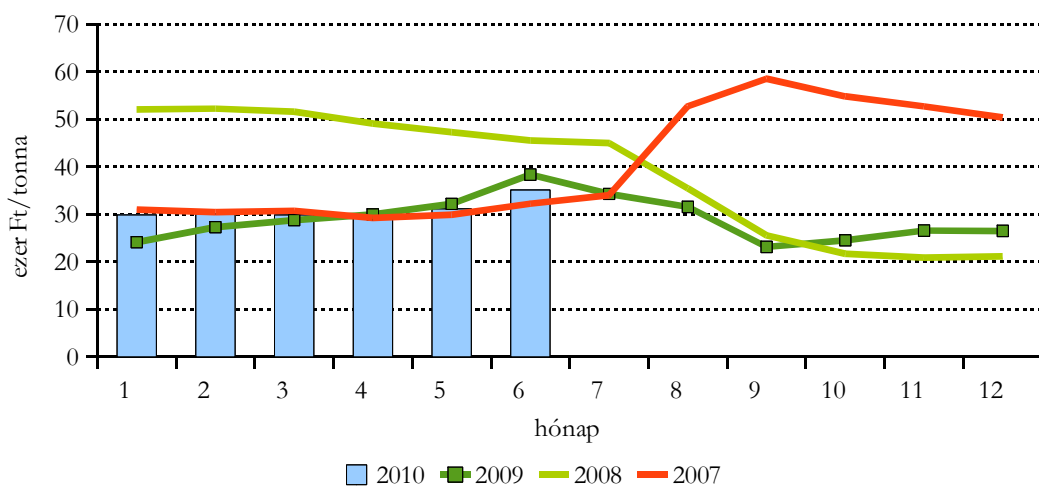
Az étkezési búza termelői ára

Forrás: AKI PÁIR

2. ábra

A takarmánykukorica termelői ára

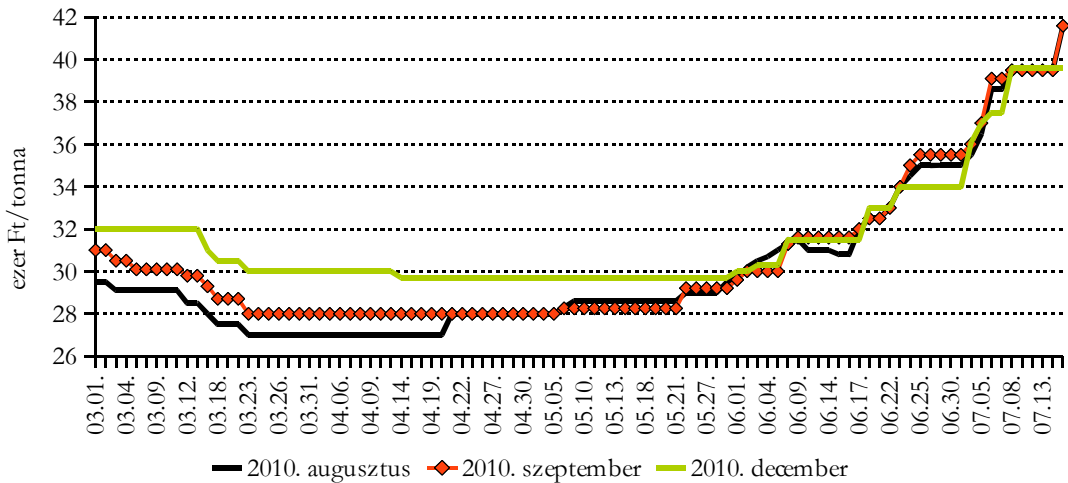
Forrás: AKI PÁIR

A gabonafélék jegyzése

3. ábra

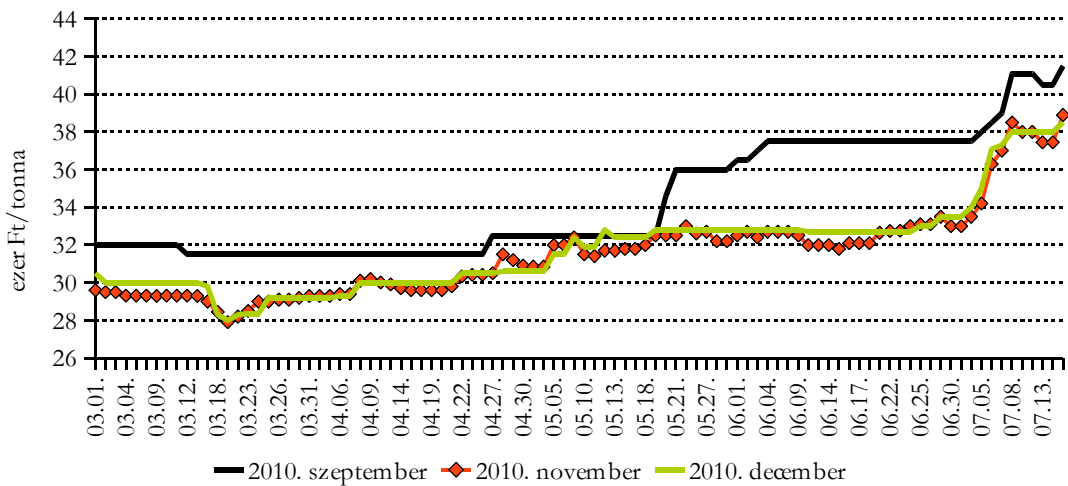
Az eurobúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

4. ábra

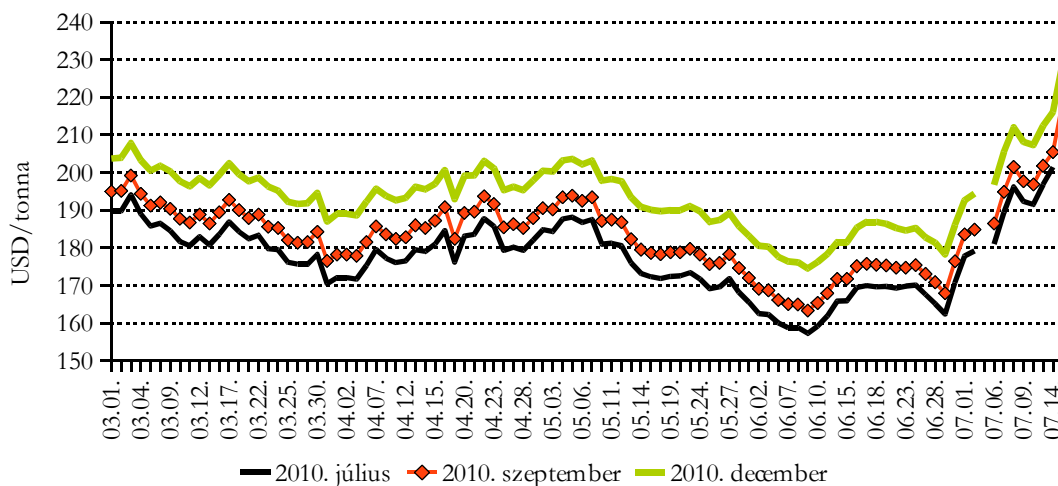
A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

5. ábra

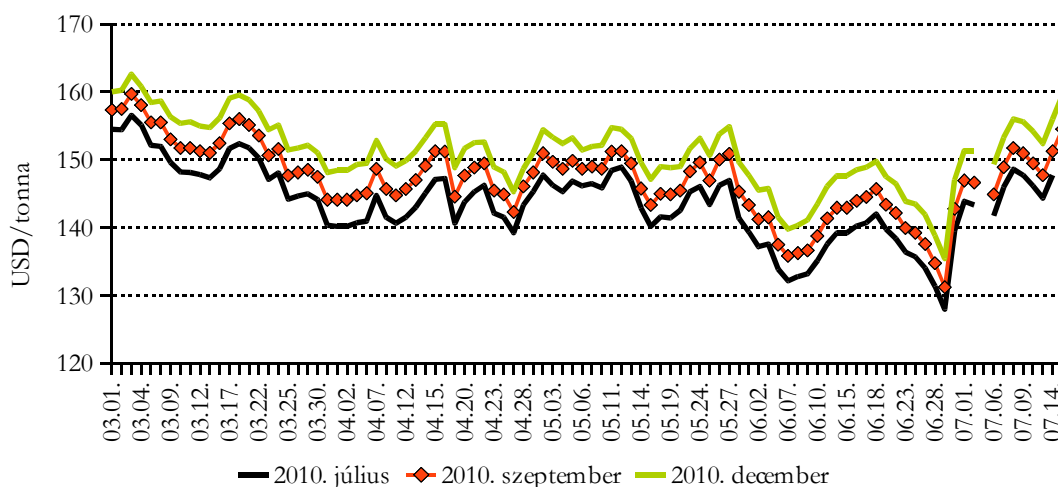
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. ábra

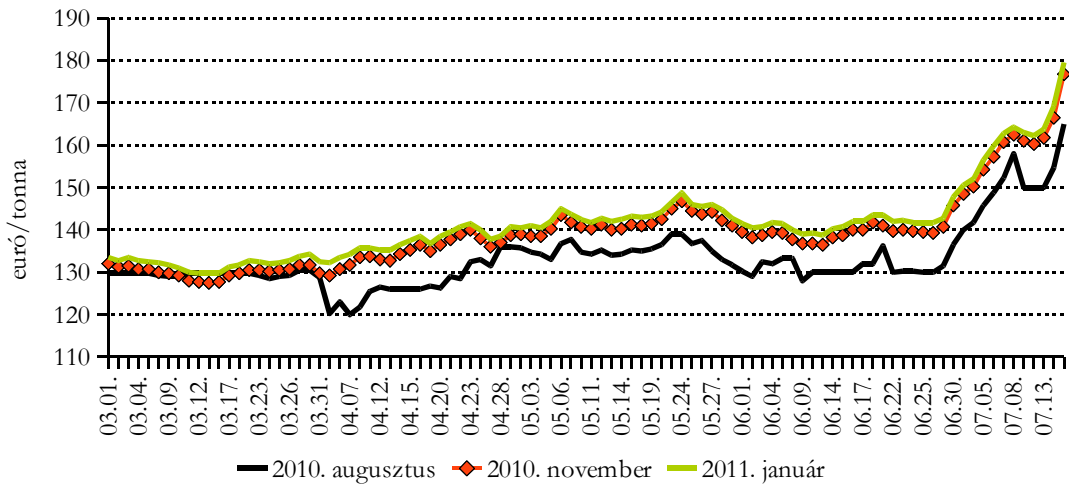
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. ábra

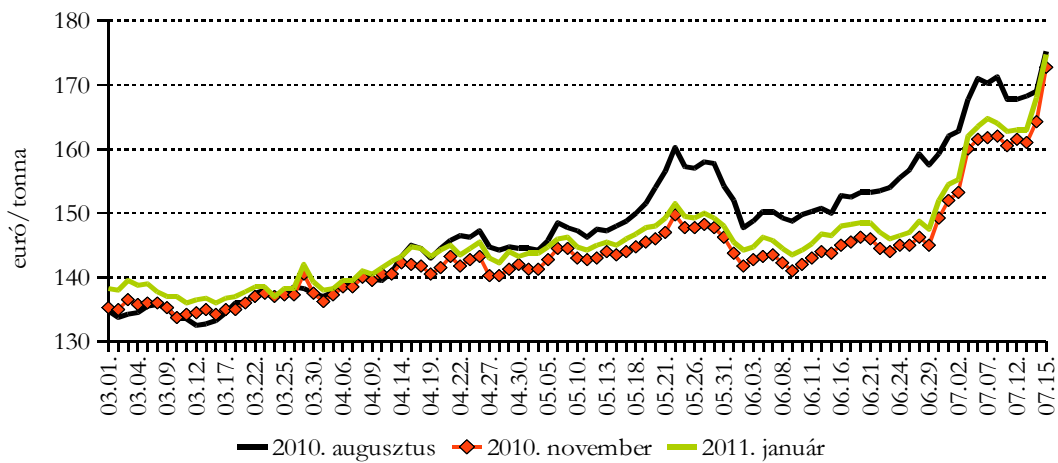
A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. ábra

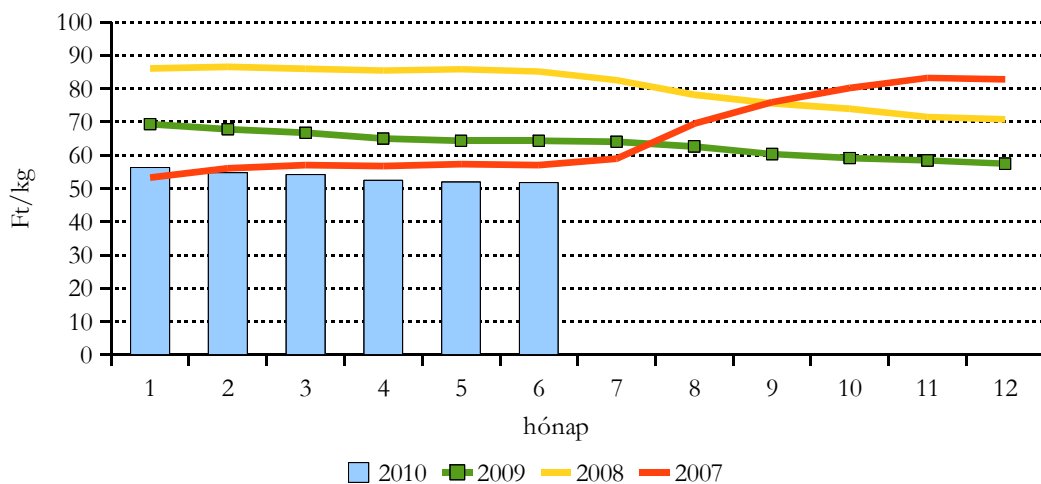
A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

9. ábra

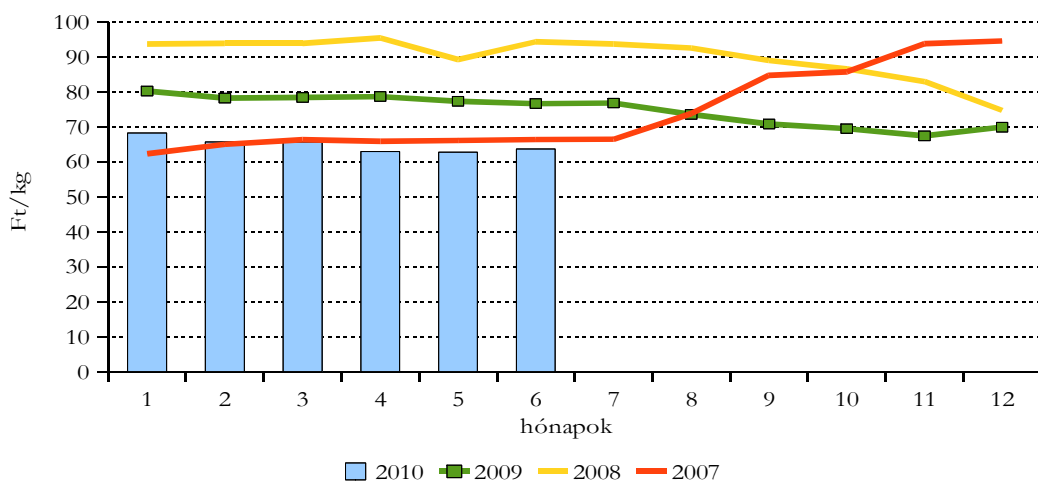
A finomliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

10. ábra

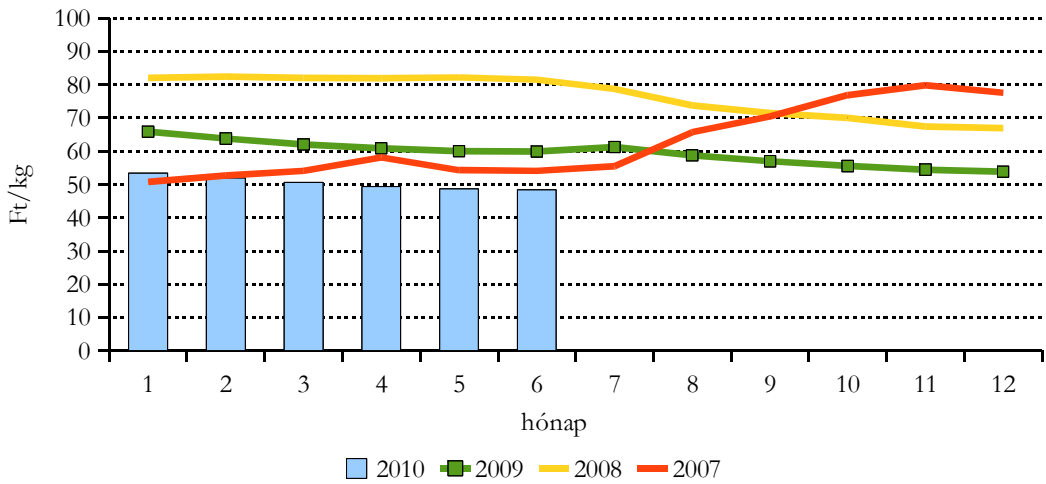
A rétesliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

11. ábra

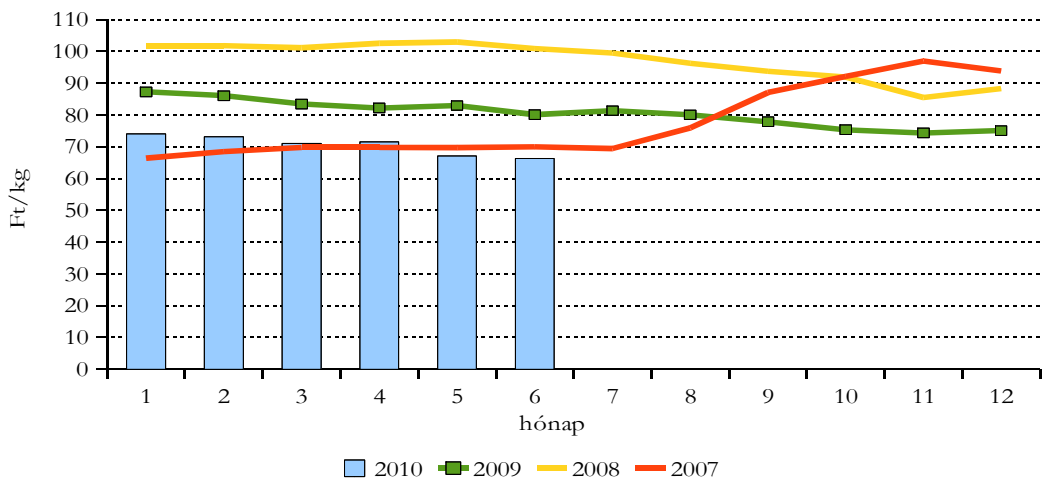
A fehér kenyérliszt feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra

A búzadara feldolgozói értékesítési ára

Forrás: AKI PÁIR

3. táblázat

A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2009. 27. hét	2010. 26. hét	2010. 27. hét	2010. 27. hét / 2009. 27. hét [%]	2010. 27. hét / 2010. 26. hét [%]
Finomliszt BL 55	tonna	1645,40	877,60	807,71	49,09	92,04
ömlesztett	Ft/kg	61,77	49,06	50,69	82,06	103,33
Finomliszt BL 55	tonna	1969,48	1707,14	1547,97	78,60	90,68
zsákos	Ft/kg	62,80	50,72	50,37	80,20	99,31
Finomliszt BL 55	tonna	908,28	1009,89	646,76	71,21	64,04
zacskós	Ft/kg	70,77	56,46	56,86	80,35	100,72
Rétesliszt BFF 55	tonna	58,28	22,00	168,26	288,71	764,82
ömlesztett	Ft/kg	71,37	62,00	59,66	83,59	96,22
Rétesliszt BFF 55	tonna	28,34	22,95	34,10	120,32	148,58
zsákos	Ft/kg	71,24	61,42	58,08	81,53	94,57
Rétesliszt BFF 55	tonna	48,36	59,82	25,87	53,48	43,23
zacskós	Ft/kg	83,46	66,87	69,07	82,76	103,29
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1332,09	639,17	785,59	58,97	122,91
ömlesztett	Ft/kg	59,63	46,86	47,35	79,40	101,05
Fehér kenyérliszt BL 80	tonna	1222,40	825,30	657,36	53,78	79,65
zsákos	Ft/kg	60,88	48,55	50,18	82,43	103,37
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	745,03	315,41	365,27	49,03	115,81
ömlesztett	Ft/kg	65,33	53,83	54,58	83,55	101,41
Tésztaipari liszt TL 50	tonna	83,60	46,40	57,28	68,52	123,45
zsákos	Ft/kg	67,87	60,71	59,24	87,28	97,58
Étkezési búzadara AD	tonna		55,08	29,18	45,21	52,98
zacskós	Ft/kg	82,45	66,45	69,63	84,46	104,80

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat

A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	2009. július	2010. június	2010. július*
Finomliszt BL 55	160	150	151
Fehér kenyér	240	238	228
Félbarna kenyér	227	237	238
Étkezési búzadara AD	191	196	182

*2010. július 13-ig

Forrás: AKI PÁIR

Külpiaci információk

Határidős piacok (2010. július 9.)

5. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago (őszi lágú búza)*			Kansas (őszi kemény búza)**		
Szállítási határidő	euró/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2010. augusztus	150,00	42 032	2010. július	192,33	42 518	2010. július	201,43	44 530
2010. november	161,00	45 114	2010. szeptember	197,66	43 697	2010. szeptember	203,26	44 935
2011. január	163,00	45 674	2010. december	208,13	46 011	2010. december	209,69	46 356
2011. március	165,00	46 235	2011. március	217,32	48 043	2011. március	215,94	47 738
2011. május	166,25	46 585	2011. május	222,37	49 159	2011. május	219,61	48 549
2011. augusztus	157,00	43 993	2011. július	225,95	49 951	2011. július	223,29	49 363

Minneapolis (tavaszi kemény búza)***			LIFFE****		
Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2010. július	203,72	45 036	2010. november	119,00	39 971
2010. szeptember	206,85	45 728	2011. január	121,50	40 811
2010. december	212,91	47 068	2011. március	124,00	41 650
2011. március	218,97	48 408	2011. május	125,50	42 154
2011. május	222,83	49 261	2011. július	128,50	43 162
2011. július	226,50	50 072	2011. november	122,75	41 230

* SRW – Soft Red Winter.

** HRW – Hard Red Winter.

*** DNS – Dark Northern Spring.

**** Értékesítési és takarmánybúza.

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade LIFFE – London International Financial Futures and Options Exchange

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

6. táblázat

Kukorica

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	Ft/tonna
2010. augusztus	167,75	47 005	2010. július	147,74	32 661
2010. november	160,50	44 974	2010. szeptember	150,98	33 377
2011. január	162,75	45 604	2010. december	155,61	34 401
2011. március	164,75	46 165	2011. március	160,24	35 424
2011. június	167,00	46 795	2011. május	163,39	36 121
2011. augusztus	144,25	40 420	2011. július	165,85	36 664

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

CBOT/CME – Chicago Board of Trade

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

7. táblázat

Repce

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	euró/tonna	Ft/tonna
2010. augusztus	346,25	97 023
2010. november	347,25	97 303
2011. február	348,50	97 653
2011. május	348,50	97 653
2011. augusztus	331,75	92 960
2011. november	335,50	94 010

MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

8. táblázat

Az étkezési búza és a takarmánykukorica határidős kikötői ára

	2009. 27. hét		2010. 27. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	euró/tonna	Ft/tonna	
Étkezési búza					
Franciaország					
Rouen	-	-	154	43 474	november
La Pallice	129	34 857	154	43 474	július
Creil*	-	-	-	-	-
Németország					
Hamburg	-	-	151	42 627	július
Würzburg	-	-	131	36 981	július
Köln	-	-	146	41 216	július
Drezda	-	-	-	-	-
Dánia					
Koppenhága	-	-	-	-	-
Olaszország					
Milánó	-	-	-	-	-
Bologna	-	-	-	-	-
Belgium					
Brüsszel	136	36 886	157	44 321	július
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-
Ausztria					
Bécs	-	-	-	-	-
Finnország					
Nokia	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica					
Franciaország					
Creil*	-	-	144	40 651	november
Bordeaux/Bayonne	130	35 128	154	43 474	július
La Pallice	129	34 857	-	-	július
Németország					
Hamburg	-	-	178	50 249	július
Olaszország					
Bologna	-	-	-	-	-
Spanyolország					
Barcelona**	-	-	-	-	-

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

** Import búzaár.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

A takarmánybúza és a takarmányárpa határidős kikötői ára

	2010. 27. hét		Szállítási hónap
	euró/tonna	Ft/tonna	
Takarmányárpa			
Anglia			
Kelet-Anglia	-	-	-
Franciaország			
Rouen	117	33 029	július
La Pallice	115	-	szeptember
Creil*	125	35 288	november
Németország			
Hamburg	116	32 747	július
Hannover	-	-	-
Drezda	95	26 819	július
München	103	29 077	július
Dánia			
Koppenhága	-	-	-
Olaszország			
Bologna	-	-	-
Belgium			
Brüsszel	-	-	-
Spanyolország			
Barcelona	-	-	-
Ausztria			
Bécs	-	-	-
Finnország			
Raisio	-	-	-
Takarmánybúza			
Franciaország			
Creil*	142	40 087	szeptember
Németország			
Hamburg	151	42 627	július
Hollandia			
Rotterdam*	154	43 474	július
Belgium			
Brüsszel	155	43 757	július

* FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

Nemzetközi gabonajegyzékek

	2010. 07. 02.		2010. 07. 09.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/tonna	Ft/tonna	USD/tonna	Ft/tonna		
BÚZA						
keménybúza						
(1) Kanada CWRS 13,5%	-	-	287,15	63 480,25	augusztus	FOB St. Lawrence
(2) Ausztrália APH 14 %	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(3) US No. 2 DNS 14%	-	-	-	-	-	FOB Portland
(4) US No. 2 HRW	197,70	45 020,24	211,30	46 712,09	július	FOB US Gulf
(5) Ausztrália ASW	-	-	-	-	-	FOB Eastern States
(6) EU, Francia. alapminőség	-	-	197,30	43 617,11	július	FOB Rouen
lágybúza						
(7) US No. 2 SRW	205,70	46 842,00	218,60	48 325,90	július	FOB US Gulf
(8) Ukrajna lágybúza	162,50	37 004,50	164,50	36 366,02	július	FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
(9) Kanada CWAD 1	221,40	50 417,21	229,90	50 823,99	július	FOB St. Lawrence
(10) Kanada CWAD 2	219,60	50 007,31	228,10	50 426,07	július	FOB St. Lawrence
KUKORICA						
(11) US No. 3 YC	165,70	37 733,20	176,20	38 952,53	augusztus	FOB US Gulf
Argentína	172,10	39 190,61	172,20	38 068,25	augusztus	FOB Up River
ÁRPA						
(12) EU, Francia., takarmány	133,70	30 446,16	153,60	33 956,35	július	FOB Rouen
Oroszország, takarmány	122,50	27 895,70	132,50	29 291,78	július	FOB Black Sea
(13) US PNW	-	-	-	-	-	FOB PNW

- (1) CWRS – Canada Western Red Spring: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
(2) Ausztrália APH – Australian Prime Hard: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
(3) US No. 2 DNS – USA Dark Northern Spring: 14%-os fehérjetartalom, keménybúza
(4) US No. 2 HRW – USA Hard Red Winter: 13,5%-os fehérjetartalom, keménybúza
(5) ASW – Australian Standard White: standardbúza
(6) EU, Francia. alapminőség: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
(7) US No. 2 SRW – USA Soft Red Winter: 10,3%-os fehérjetartalom, lágybúza
(8) Ukrajna lágybúza: 12%-os fehérjetartalom, lágybúza
(9) Kanada CWAD 1 – Canada Western Amber Durum 1: kemény
(10) Kanada CWAD 2 – Canada Western Amber Durum 2: kemény
(11) US YC 3 – USA No. 3 Yellow Corn
(12) EU, Francia., takarmányárpa: a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár
(13) US PNW – USA Pacific Northwest

FOB: Free on Board – költségmentesen a hajó fedélzetére rakva.

Forrás: HGCA – The Home Grown Cereals Authority

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

- **Emelkedő árak az árutőzsdéken**
- **Szélsőséges időjárás Európában**
- **A vártnál kevesebb repce lesz az idén a világpiacon**
- **Jól halad a repce aratása Magyarországon**
- **A BÉT-en a repce jegyzése a 2008-as szinten áll**

Világpiaci kitekintés

A világszerte tapasztalható időjárási szélsőségek miatt az újabb és újabb előrejelzésekben folyamatosan csökkent az olajos magvak és a gabona félék várható termésének nagysága, ami a világ árutőzsdéin a terményárak emelkedéséhez vezetett. A legjelentősebb mértékben a búza, a kukorica és a repcemag jegyzései nőttek, amelyek magukkal húzták a szójabab és a napraforgómag árát is. **Nyugat-Európában és a fekete-tengeri országokban** (pl. Oroszország, Ukrajna) az **aszály, Kelet-Európában** (Lengyelország, Csehország, Magyarország) a **sok csapadék** sújtotta a növényállományokat. Legutóbb Németországból érkeztek aggasztók hírek a repcével kapcsolatban, ahol az aszály hatására 6 millió tonnáról 5,6 millió tonnára csökkent az idei évre becsült országos termés nagysága. Franciaországban és Oroszországban (Oroszország egyes részein az évszázad aszályaként emlegetik) is folyamatosan romlanak a terméskilátások, ezért a **repce jegyzései** a párizsi árutőzsdén (MATIF) lassan a **2008-as rekord szintre érnek** (július 14-én 359 euró/tonna volt az augusztusi lejárata). Kanadában a sok csapadék továbbra is hátráltatja a canola vetését (jelentős nagyságú terület maradt üresen), a növények fejlődését és a mezőgazdasági munkákat, ezért Winnipegben (ICE) is tovább szárnyal a repcemag ára. Ezen országokban az előzetesen jelzettnél kisebb repcetermés várható a 2010/2011. gazdasági évben, ezért az Oil World elemzői 56,8 millió tonnára (60 millió tonnáról) korrigálták globális termésbecslésüket, amely három éves mélypontot jelent. Az idei kisebb termés miatt várhatóan csökken a repcemag világkereskedelme, a feldolgozása és közvetve a repceolaj és -dara kínálata is. A repcemag feldolgozása és exportja legjelentősebben Kanadában, illetve az EU-ban eshet vissza, ami nehézségeket okozhat a bioüzemanyagok piacán.

A **szójabab** jegyzése is nőtt az elmúlt két hétben. A chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) a legközelebbi lejáratra szóló jegyzés 380 USD/tonna volt július 14-én, ami 9%-kal haladta meg a június végi árakat, és az utóbbi hat hónap legmagasabb árszintjét jelentette. A szójabab piacon bontakozott ki a **legenyhébb „rally”** (emelkedés), ezért a szójabab/kukorica valamint a szójabab/búza árarány (szeptemberi lejárátú jegyzések) a június végi 1,65-ről és 2,45-ről július 9-re 1,53-ra és 2,35-re csökkent. Az idei rekordtermésből következő túlkínálat és az intenzív piacmozgások fogták vissza az áremelkedést. (Kulcskérdés az időjárás, de a szója esetében inkább az augusztusi előrejelzéseket figyelik a piaci szereplők. Ezek még kedvező képet mutatnak a főbb

amerikai szójatermő területekre.) Az áremelkedést enyhítette, hogy a vártnál **nagyobb területen vetettek szóját az USA-ban** (92,3 millió tonnás termést várnak) és az **argentín gazdák egyre nagyobb kínálattal vannak jelen a piacon**. Az export vámokat csökkentik Argentínában, így az ország exportja az előző évhez képest 7,6 millió tonnával több, 11 millió tonna lehet a március/augusztusi időszakban. Az árakat felfelé húzhatja **Kína intenzív piaci jelenléte** (a szokásosnál magasabb import, intenzív feldolgozás), továbbá az amerikai szójatermő területeken az utóbbi hetek időjárása csapadékos volt még a szója számára is. Ezek hatását erősítheti, hogy Argentínában és Brazíliában várhatóan kevesebb szóját vetnek novemberben.

A **napraforgómag globális** termése 36,1 millió tonna lehet a 2010/2011. gazdasági évben, mert főként a FÁK-országokban növekedett a napraforgóval bevetett területek nagysága. Az időjárás egyelőre nem hátráltatta számottevően a növény fejlődését.

A **világ tőzsdéi visszapattantak a június végi mélypontról** néhány kedvezőbb gazdasági és vállalati hírnél köszönhetően. Az euró tovább száguld a dollárral szemben, az árfolyam július közepén megközelítette az 1,3 USD/EUR-ot, ami az áprilisi (görög válság kirobbanása előtti) szintekre emlékeztet. A dollár gyengülése tovább erősítette a dollárban szereplő jegyzések emelkedését. A Mexikói-öbölben lévő olajfolt és a BP körüli pletykák voltak a meghatározó hírek a kőolaj piacon, ahol egy kisebb oldalazó mozgás volt július első két hetében (a kőolaj ára 77 dollár/hordóra emelkedett). Az áremelkedések ellenére **az optimista hangulat továbbra is nagyon gyenge lábakon áll**. Kína gazdasági növekedésének lassulása, a gyengébb amerikai gazdasági jelentések és a befektetők bizalmatlansága, mind arra utalnak, hogy a gazdasági depresszió visszatérhet. Természetesen az árupiacokra is hatással lehet a negatív befektetői hangulat. Közvetlenül hathat például a szója piacára a legnagyobb szójabab importőr, Kína gazdasági növekedésének lassulása. Problémát okozhat, hogy a korábban a biztonsága miatt kedvelt árupiacoktól egyre inkább távol maradnak a fundamentumok és a gazdasági gyengüléstől való félelem miatt a pénz- és részvénypiacok irányába mozdulnak el. Az infláció csökkenésével kapcsolatos várakozások is távol tarthatják a befektetők egy részét az árutőzsdéktől, mert az inflációval párhuzamosan dráguló árucsoportok korábban kedvező célpontjai voltak a befektetőknek. A tőzsdék napi volatilitása jelenleg nagyon nagy, egy-egy vállalati jelentés vagy gazdasági hír könnyen megmozgatja a piacokat.

Hazai körkép

A **repcé** aratása a kedvező időjárási feltételeknek köszönhetően jól haladt az utóbbi két hétben: Magyarországon az MgSZH jelentése szerint július 12-ig az összes terület **64%-át takarítottak be** (167 ezer hektár). Egyes területek megközelítése azonban továbbra is nehéz. A jelentés szerint jelenleg az országos **termésátlag 2,2 t/ha** körül mozog, de nagy különbségek vannak a régiók között: például Észak-Magyarországon 1,7 t/ha, az Alföldön 2 t/ha, míg a Dunántúlon 2,4 t/ha (Zalában a legmagasabb 2,9 t/ha) az átlag. A hozam és a minőség sem megfelelő (gombás megbetegedések) sok esetben, így kérdéses a költségek megtérülése. A repcemag tőzsdei ára továbbra is emelkedő tendenciát mutat Magyarországon is. **A BÉT-en az augusztusi jégzés**

átlépte a tonnánkénti 90 ezer forintos szintet július második hetében. A jegyzések kisebb mértékben emelkedtek a június végi szintekhez képest (6,3%), mint a nemzetközi tőzsdéken (pl. MATIF-on 10%), ami főként a forint erősödésével magyarázható. Az AKI árinformációs rendszere (PÁIR) szerint a repcemag termelői ára még nem követte a tőzsdei ármozgásokat (26. hét 85 ezer Ft/t, 27. hét 78 ezer Ft/t), vagyis elszakadt a BÉT áraitól. Az árkülönbség háttérében a korábban kötött szerződések állhatnak.

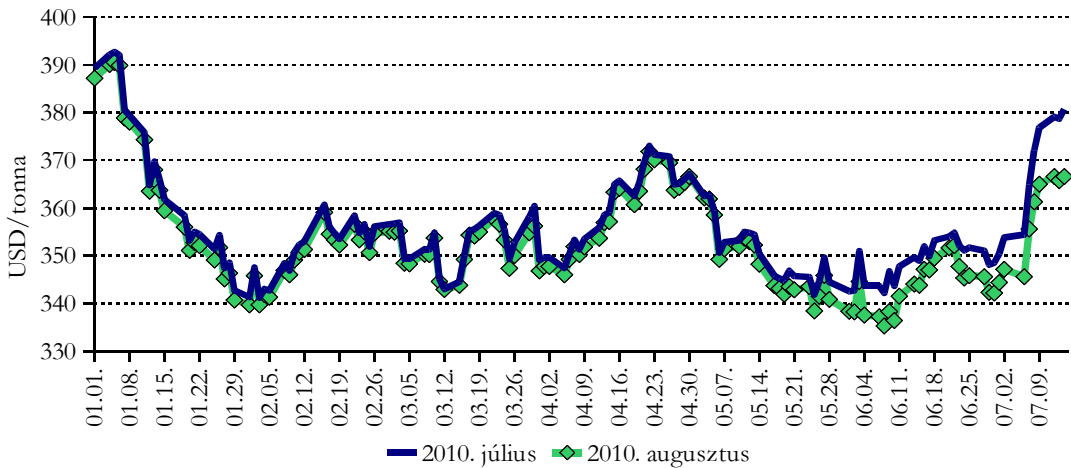
A napraforgótáblák július második hetében virágba borultak. Az időjárás egyelőre kedvező a napraforgó számára, eddig minden adott a jó terméshez, igaz tavasszal a virágzás idején a repce is hasonló kilátásokkal bírt. A sok eső hatására a gyomirtásra és gombás betegségek elleni védekezésre kellett nagy hangsúlyt fektetni. Ahol kinőtte a napraforgó a kezelések hatását ott nagyon szép egyenletes állományok figyelhetők meg. A BÉT-en a jegyzése június vége óta a 81 és 82 ezer Ft/t körül mozgott. A termelői árak (26. hét 85 ezer Ft/t, 27. hét 87 ezer Ft/t) meghaladták a tőzsdei és a repcemag árakat.

A jelenlegi piaci helyzetben több egymással ellentétes tényező határozza meg az árak mozgását. Magyarországon más uniós tagállamokhoz hasonlóan a szélsőséges időjárás okozta terméskiesés és a minőség romlása jelent problémát, amelyek intenzív kereslet mellett áremelő hatásúak. A keresletet illetve az árakat ellenben csökkentheti, ha az EU-ban és Magyarországon újra kibontakozna egy gazdasági válság. A befektetők szemében Európa és Magyarország helyzete javult július első két hetében, ezért az euró és a forint magára talált, ami gyengíti a külföldi piacok áremelő hatását és a magyar exportőrök pozícióját. Rövid távon a jelenleg tapasztalható árszintek maradhatnak, de közép távon a nemzetközi és hazai piacokon sem kizárt egy kisebb árkorrekció.

Az olajos magvak és termékeinek jegyzése néhány kiemelt árutőzsdén

1. ábra

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

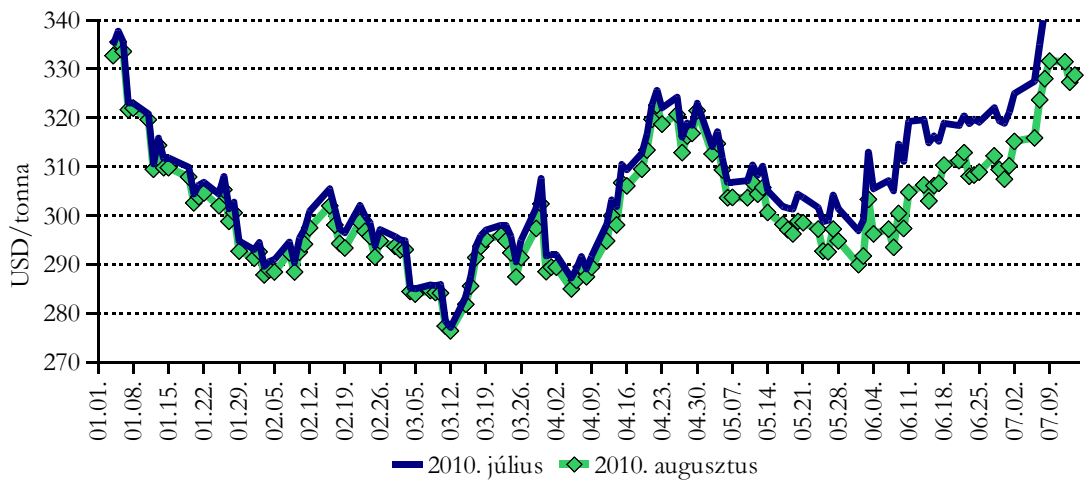

A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

2. ábra

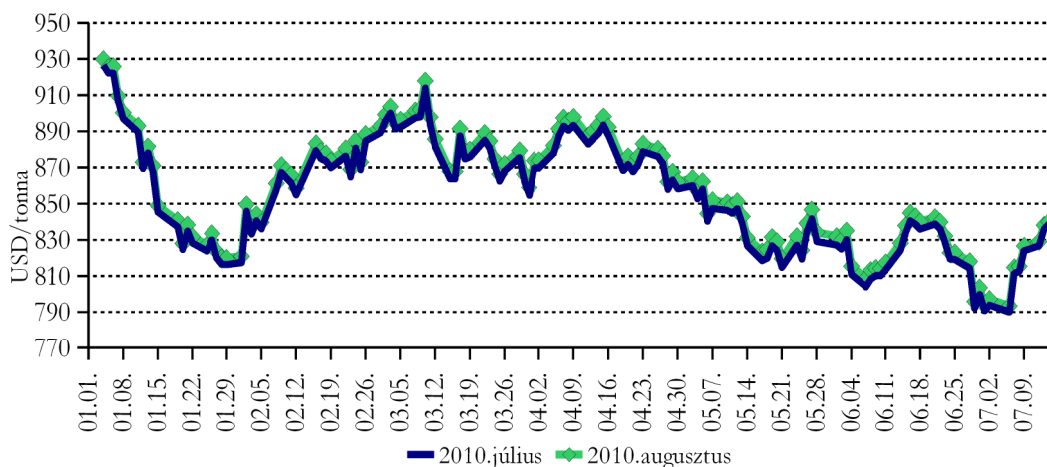
A szójaliszt különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

3. ábra

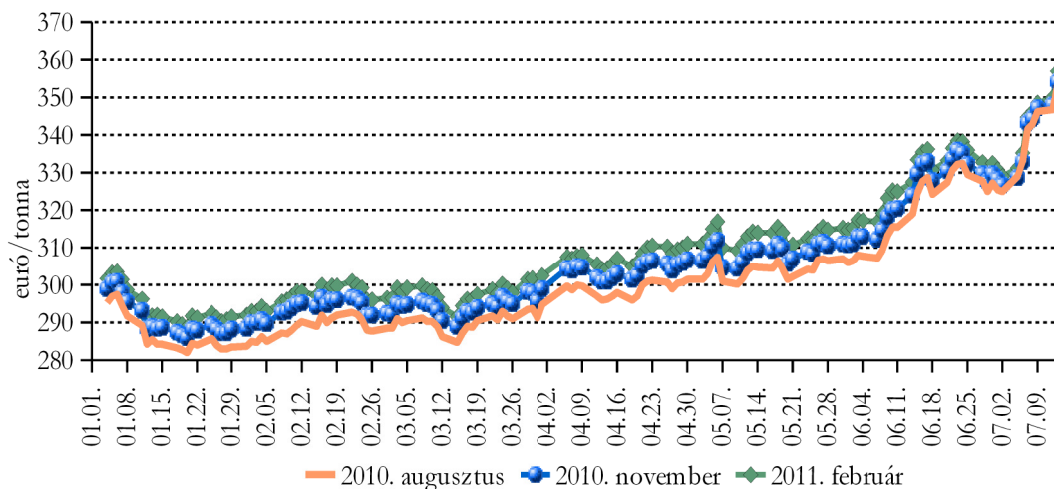
A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

Forrás: CME/CBOT – Chicago Board of Trade

4. ábra

A repce különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

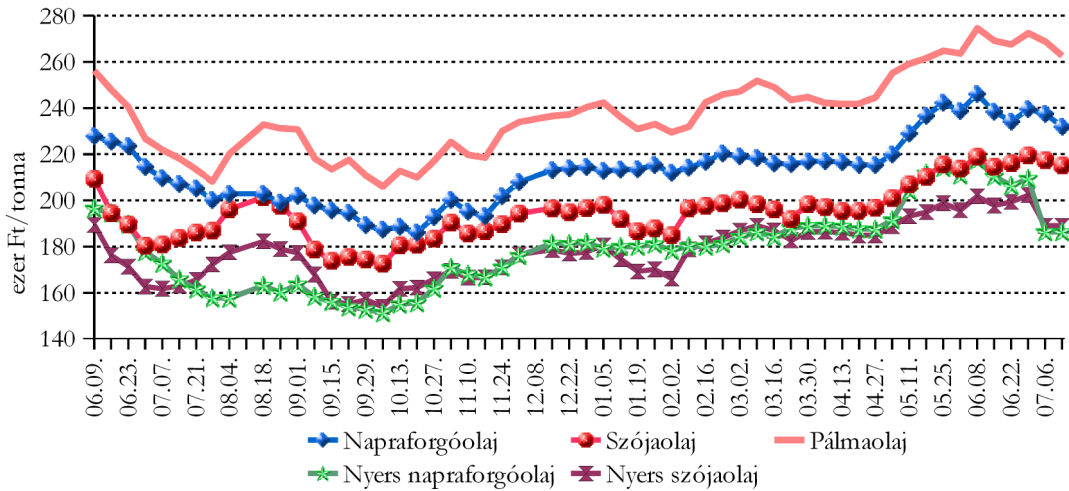

Forrás: MATIF

5. ábra

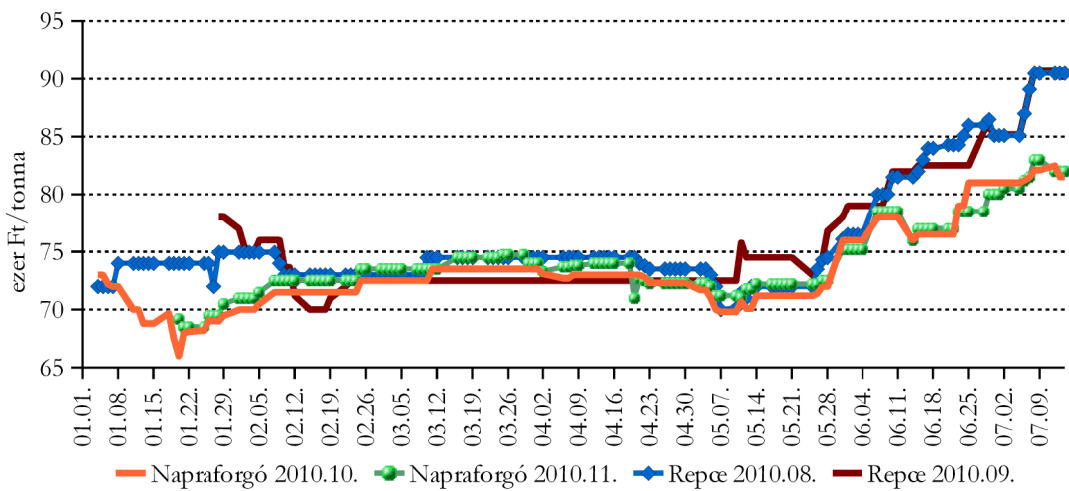
A növényi olajok jegyzése a milánói árutőzsdén

Forrás: Borsa di Milano

6. ábra

A napraforgó- és repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

1. táblázat

**A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozó
értékesítési átlagára**

Megnevezés	Mértékegység	2009.június	2010. május	2010. június	2010. június / 2009. június (%)	2010. június / 2010. május (%)
Ipari napraforgómag	tonna	16 074	30 999	5 702	35,47	18,39
	Ft/tonna	68 919	84 290	85 729	124,39	101,71
Repcemag	tonna	9 934	19 619	4 820	48,53	24,57
	Ft/tonna	82 598	76 277	78 005	94,44	102,27
Nyers napraforgóolaj	tonna	-	98	37	-	38,17
	Ft/tonna	-	187 768	280 271	-	149,26
Napraforgódara	tonna	18 755	9 708	-	-	-
	Ft/tonna	29 748	31 333	-	-	-
Nyers repceolaj	tonna	-	6 178	-	-	-
	Ft/tonna	-	190 546	-	-	-
Repcedara	tonna	5 489	9 726	6 924	126,14	71,19
	Ft/tonna	34 502	32 783	35 903	104,06	110,00

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat

A nyers növényolajok ára és jegyzése

M. e.: Ft/t

Termék	Időpont	EU	Franciaország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
		Ártípus				
		FOB	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2010-06-29	207 930	-	209 847	-	-
	2010-07-06	204 964	-	207 541	-	-
	2010-07-13	204 516	-	202 703	-	-
Repceolaj	2010-06-29	-	300 804	-	-	-
	2010-07-06	-	299 544	-	-	-
	2010-07-13	-	292 562	-	-	-
Szójaolaj	2010-06-29	-	-	202 685	186 080	-
	2010-07-06	-	-	201 836	178 951	-
	2010-07-13	-	-	201 310	185 843	-

Forrás: AKI PÁIR, BM, CBOT, MATIF, Oil World

3. táblázat

Európai olajnövény- és dara árak és jegyzések

M. e.: Ft/t

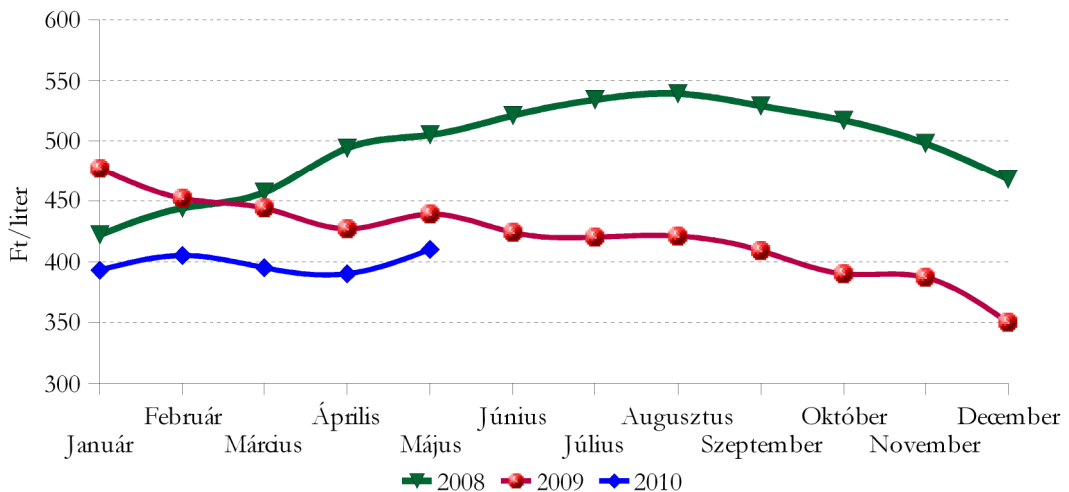
Termék	Időpont	Franciaország	Németország	Ausztria	Magyarország
		Ártípus			
		Heti tőzsdei átlagár	Hamburg CIF**	Heti tőzsdei átlagár	Heti termelői és értékesítési ár *
Napraforgómag	2010-06-29	-	-	-	-
	2010-07-06	-	-	-	-
	2010-07-13	-	-	-	87 151
Napraforgódara**	2010-06-29	-	-	50 850	-
	2010-07-06	-	-	50 637	-
	2010-07-13	-	-	49 457	-
Repce	2010-06-29	93 106	94 920	-	-
	2010-07-06	94 998	98 065	85 584	-
	2010-07-13	98 426	100 035	89 162	78 156
Repcedara**	2010-06-29	-	-	48 558	-
	2010-07-06	-	50 279	49 211	-
	2010-07-13	-	50 018	49 457	38 648

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő. / ** CIF – Cost, Insurance and Freight – az ár tartalmazza a költséget, a biztosítást és a fuvardíjat

Forrás: AKI PÁIR, BLPW, MATIF, Oil World

7. ábra

A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer

<https://pair.aki.gov.hu>